

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

27. oktoober 1976*

[...]

Kohtuasjas 130/75,

Vivien Prais, elukoht 83, West Heath Road, London NW3., keda esindas *barrister* Francis Jacobs, Middle Temple, London, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o Caroline Reid, 21 boulevard Grande-Duchesse Charlotte,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Nõukogu, esindajad: nõukogu peasekretariaadi õigustalituse peadirektor Henry Darwin, keda abistas sama talituse õigusnõunik Antonio Sacchetini, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o Euroopa Investeerimispanka õigusosakonna juhataja J. Nicolaas Van Den Houten, 2 Place De Metz,

kostja,

ja

David Grant Lawrence, Euroopa Ühenduste Nõukogu ametnik, elukoht Residence "Les Gaulois", Avenue des Gaulois, Brüssel, keda esindas Brüsseli Advokatuuri kuuluv advokaat Roger O. Dalcq, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o advokaat Jacques Loesch, 2 rue Goethe,

menetlusse astuja,

mille esemeks on taotlus tühistada kostja 29. septembri 1975. aasta otsus, millega lükati tagasi hageja 14. juuli 1975. aasta kaebus, mis puudutas hageja 25. aprilli 1975. aasta taotluse viia konkursi "Nõukogu/LA/108" raames läbi viidavad testid kostja poolt määratud kuupäevaga võrreldes muule kuupäevale rahuldamisest keeldumist 5. mail 1975, nimetatud konkursi tulemuste tühistamist, kuivõrd selline keeldumine võis neid tulemusi mõjutada, ning kahjutasu maksmise nõue.

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees A. M. Donner, kohtunikud J. Mertens de Wilmars ja A. O'Keefe,

kohtujurist: J.-P. Warner,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

* Kohtumenetluse keel: inglise

on teinud järgmise

otsuse

[...]

Põhjendused

1. Oma taotlusega, mis registreeriti Euroopa Kohtu kantseleis 23. detsembril 1975, taotleb hageja, kes on Ühendkuningriigi kodanik ning kes kandideeris inglise keelt emakeelena kõneleva keeleeksperdi (tõlkija) värbamiseks ja varunimekirja loomiseks korraldatud avatud konkursil "Nõukogu/LA/108",

a) kostja peasekretariaadi 29. septembri 1975. aasta kirjas sisalduva otsuse, millega lükati tagasi hageja poolt 14. juulil 1975 esitatud kaebus, tühistamist,

b) kostja 5. mai 1975. aasta otsuse, millega keelduti rahuldama hageja 25. aprilli 1975. aasta taotlust määrata nimetatud konkursi raames läbi viidava kirjaliku testi sooritamiseks muu kuupäev, tühistamist,

c) nimetatud konkursi tulemuste tühistamist, kuivõrd selline keeldumine võis neid tulemusi mõjutada,

d) kahjutasu maksmist.

2. Hageja teavitas nõukogu oma 25. aprilli 1975. aasta kirjas, et kuna ta on juudi usku ning et kuna reede, 16. mai 1975, kui kostja poolt nimetatud konkursi raames samaaegselt nii Brüsselis kui Londonis läbi viidava kirjaliku testi sooritamiseks määratud kuupäev langeb kokku juudi püha Shavuot (nelipüha) esimese päevaga, mil ei ole lubatud reisida ega kirjutada, ei ole tal võimalik testi sel kuupäeval teha, ja palus nõukogul määrata testi tegemiseks mõni muu kuupäev.

3. Nõukogu vastas oma 5. mai 1975. aasta kirjas hagejale, et teist kuupäeva ei ole võimalik määrata, kuna oluline on, et kõiki kandidaate hinnataks samal kuupäeval tehtud testide alusel.

4. Taotlusega, mis registreeriti Euroopa Kohtu kantseleis 7. aprilli 1976, taotles David Grant Lawrence, kes vaidlusaluse konkursi tulemusena teenistusse võeti, enda kaasamist menetlusse; nimetatud taotlus rahuldati Euroopa Kohtu (esimese koja) 21. mai 1976. aasta määrusega.

5. Hageja loobus suulises menetluses vaidlusaluse konkursi tulemuste tühistamise nõudest, ent taotles enda vabastamist menetlusse astumise kulude tasumise kohustusest.

6. Hageja väidab, et kuna tema taotluse rahuldamisest keelduti, ei võimaldatud tal konkursil osaleda tema usuliste veendumuste tõttu, mis on vastuolus personalieeskirjade artikli 27 teise lõiguga, mis sätestab, et ametnike valikul ei või lähtuda nende rassist, usulistest veendumustest ega soost.

7. Lisaks väidab hageja, et ühenduse õigus keelab usulise diskrimineerimise, kuna see on vastuolus inimeste põhiõigustega, mida Euroopa Kohus peab kaitsma.

8. Hageja tugineb ka Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklile 9, mille lõige 2 sätestab: “Vabadust kuulutada oma usku või veendumusi võib piirata üksnes seaduses ettenähtud kitsendustega ja kui see on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ühiskondliku turvalisuse huvides, avaliku korra, tervise või kõlbluse või kaasinimeste õiguste ja vabaduste kaitseks”. Kuna kõik liikmesriigid on selle Euroopa konventsiooni ratifitseerinud, tuleb kõiki konventsiooniga tagatud õigusi hageja arvates pidada ühenduse õigusega kaitstavate põhiõiguste üheks osaks.

9. Hageja väidab, et personalieeskirjade artiklit 27 tuleb tõlgendada nii, et kostja on kohustatud määrama teenistussevõtmise konkursside raames läbi viidavate testide kuupäevad selliselt, et kõikidel kandidaatidel oleks vaatamata oma usutunnistusele võimalik neist osa võtta. Ka Euroopa konventsiooniga tagatud usuvabadus eeldab sellise põhimõtte järgimist.

10. Kostja ei eita seda, et personalieeskirjade artikli 27 kohaselt ei või ametnike valikul lähtuda nende rassist, usulistest veendumustest ega soost ning et Euroopa konventsioonis viidatud usuvabadus moodustab ühe osa ühenduse õiguses tunnustatud põhiõigustest, ent väidab, et ei personalieeskirjad ega Euroopa konventsioon ei anna hagejale tema poolt nõutud õigusi.

11. Kostja väidab, et osutatud kohustus sunniks teda looma keerukat haldussüsteemi. Kuna artiklis 27 ei ole loetletud konkreetseid usutunnistusi, mille suhtes see artikkel on kohaldatav, tuleks tunda kõiki erinevates liikmesriikides järgitavaid religioosseid tavasid, et vältida testi läbiviimise kuupäeva määramist kuupäevale või ajale, mil testis osalemine on vastuolus mõne taolise religioosse tavaga ja mis muudab kõnealust religiooni järgiva kandidaadi jaoks testis osalemise võimatuks.

12. Personalieeskirjadest tuleneb, et vaba ametikoha täitmisel, kui seda ei tehta edutamise või üleviimise korras, peab teenistusse võetava kandidaadi määramine üldiselt toimuma konkursi korras, mille aluseks on kvalifikatsioon või testid või nii kvalifikatsioon kui testid.

13. Kui konkursi aluseks on testid, nõuab võrdsuse põhimõte, et testid viidaks läbi kõikide kandidaatide jaoks samadel tingimustel. Kirjalike testide korral eeldavad testide võrdlemisega kaasnevad praktilised kaalutlused seda, et kõik kandidaadid sooritaksid samasugused kirjalikud testid.

14. Seetõttu on väga oluline, et kõik kandidaadid sooritaksid need kirjalikud testid samal kuupäeval.

15. Kandidaadi huvi tema jaoks ebasobiva kuupäeva asendamise suhtes tuleb kaaluda nimetatud vajadustest lähtuvalt.

16. Kui kandidaat teatab konkursi korraldajale, et usulistel põhjustel on teatud kuupäevad tema jaoks testi tegemiseks ebasobivad, peaks konkursi korraldaja seda kirjalike testide sooritamise kuupäeva määramisel arvesse võtma ning üritama selliseid kuupäevi vältida.

17. Kui aga kandidaat ei teata nimetatud asjaolust konkursi korraldajale piisavalt varakult ette, on konkursi korraldajal õigus keelduda muu kuupäeva määramisest, iseäranis siis, kui testi tegemisele on juba kutsutud ka teised kandidaadid.

18. Ehkki konkursi korraldaja võiks üldiselt olla kursis usulistel põhjustel ebasobivateks osutada võivate kuupäevadega ja üritada hoiduda testide tegemiseks selliste kuupäevade määramisest, ei saa eeltoodud põhjustel personalieeskirju ega eespool osutatud põhiõigusi tõlgendada selliselt, nagu tuleneks neist konkursi korraldaja kohustus vältida konflikti usuliste nõuetega, millest teda ei ole teavitatud.

19. Kostja oleks olnud kohustatud võtma mõistlikke meetmeid vältimaks testi tegemise määramist kuupäevale, mil testis osalemine oleks olnud mõnele isikule teatud usutunnistuse tõttu võimatu, kui kostjale oleks sellisest probleemist varakult ette teatatud. Kõnesoleval juhul teavitati kostjat aga teatud kuupäeva ebasobivusest alles pärast testi kuupäeva määramist ning kostjal oli omal äranägemisel õigus keelduda muu kuupäeva määramisest, kuna teised kandidaadid olid juba testis osalema kutsutud.

20. Seetõttu tuleb hageja nõue tagasi lükata.

Kohtukulud

21. Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud.

22. Hageja on kohtuvaidluse kaotanud.

23. Kodukorra artiklist 70 tuleneb, et kodukorra artikli 95 lõikes 2 osutatud menetluste puhul kannavad institutsioonid ise oma kohtukulud.

24. Menetlusse astujal oli seaduslik õigus astuda menetlusse, et kaitsta enda ametisse nimetamist vaidlusaluse konkursi tulemusena. Kuna menetlusse astuja ei kaotanud kohtuvaidlust, pole õige kohustada teda kandma oma kohtukulusid.

25. Seetõttu tuleb menetlusse astuja kohtukulud jätta hageja kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Jätta hageja ja nõukogu kohtukulud nende endi kanda.

3. Mõista menetlusse astuja kohtukulud välja hagejalt.

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 27. oktoobril 1976 Luxembourgis.

Kohtusekretär

Esimese koja esimees

A. Van Houtte

A. M. Donner